

Wyrok z dnia 23 marca 1999 r.

II UKN 540/98

Procentowy wskaźnik podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, ustalony w relacji do przeciętnego wynagrodzenia (§ 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990 r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (jednolity tekst: Dz.U. z 1993 r. Nr 68, poz. 330 ze zm.) nie może być identyfikowany ze wskaźnikiem podstawy wymiaru emerytury (art. 7 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 104, poz. 450 ze zm.).

Przewodniczący: SSN Maria Mańkowska, Sędziowie SN: Andrzej Kijowski (sprawozdawca), Barbara Wagner.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 23 marca 1999 r. sprawy z wniosku Dionizego S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w W. o wysokość emerytury, na skutek kasacji wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 maja 1998 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e

Wyrokiem z dnia 19 grudnia 1997 r. Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie uwzględnił odwołanie Dionizego S. od decyzji Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 21 sierpnia 1996 r. w ten sposób, że podwyższył wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wnioskodawcy do 212,5% za lata 1991-1994 i przyznał prawo do wyrównania świadczenia od 1 sierpnia 1996 r.

Apelację od powyższego wyroku wniósł zarówno organ rentowy, domagając się przyjęcia do podstawy wymiaru emerytury dochodu stanowiącego w latach 1989-1994 podstawę wymiaru składek ubezpieczeniowych i przyjęcia wskaźnika podstawy w wysokości 183,35%, jak również wnioskodawca, domagając się ustalenia na zasadach ogólnych podstawy wymiaru emerytury za okres od 1 stycznia 1991 r. do 20 marca 1992 r.

Wyrokiem z dnia 19 maja 1998 r. Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie uwzględnił apelację organu rentowego, oddalając odwołanie wnioskodawcy od zaskarżonej decyzji, zaś apelację wnioskodawcy oddalił. Sąd drugiej instancji stwierdził, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury oblicza się dla całego okresu, z jakiego liczona jest podstawa, a tym okresem są lata 1989-1994, w których stosunek wynagrodzenia pracownika do rocznego przeciętnego wynagrodzenia oscylował od 162,21% do 196,05%, nie mógł więc wynieść 212,5%. Ta ostatnia kwota to deklarowana wysokość składki na ubezpieczenie społeczne, odprowadzanej przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, w którym wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku radcy Ambasady Polskiej w S. i na taką składkę wyraził zgodę. Zgoda jednak na składkę w danej wysokości nie jest równoznaczna ze wskazaniem wysokości podstawy emerytury, a zatem organ rentowy podstawę tę ustalił prawidłowo. Natomiast żądanie przez wnioskodawcę ustalenia emerytury na zasadach ogólnych za okres od 1 stycznia 1991 r. do 20 marca 1992 r. nie jest trafne, skoro w pisemnym oświadczeniu wyraził on bez zastrzeżeń zgodę na odprowadzanie składki ubezpieczeniowej w wysokości proponowanej przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, przy czym kwestii tej nie podnosił w swoim odwołaniu od zaskarżonej decyzji organu rentowego.

Kasacja wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego zarzuca naruszenie § 7 i 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990 r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (jednolity tekst: Dz.U. z 1993 r. Nr 63, poz. 330 ze zm.).

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Kasacja jest nieuzasadniona. Wysokość składki na ubezpieczenie społeczne i wysokość podstawy wymiaru emerytury to dwie odrębne kwestie, regulowane różnej

rangi odrębnymi aktami prawnymi. Podstawę wymiaru emerytury ustala się w oparciu o art. 7 ustawy z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 104, poz. 450 ze zm.). Ustęp 5 tego przepisu nakazuje w celu obliczenia podstawy wymiaru emerytury lub renty zsumować wynagrodzenia i dochody stanowiące podstawę wymiaru składek w okresie każdego z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych, następnie obliczyć stosunek każdej z tych sum wynagrodzeń lub dochodów do kwoty rocznej przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, następnie zaś obliczyć średnią arytmetyczną tych procentów, która stanowi wskaźnik podstawy wymiaru emerytury lub renty (ograniczony jednak do 250%), po czym mnoży się przez ten wskaźnik kwotę, stanowiącą podstawę ostatnio przeprowadzonej waloryzacji, zwanej dalej kwotą bazową. W aktach sądowych znajduje się zestawienie wynagrodzenia wypłaconego wnioskodawcy w latach 1989-1994, roczne przeciętne wynagrodzenie oraz procentowy stosunek tych wynagrodzeń i z zestawienia tego wynika, że wnioskodawca zarabiał od 162,21 % do 196,05% przeciętnego wynagrodzenia w poszczególnych latach i ani jednostkowo, ani tym bardziej średnio za cały ten okres nie osiągnęło ono nigdy 212,5% wynagrodzenia przeciętnego.

Na podstawie zaś innego, niższej rangi aktu prawnego (rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990 r.) ustala się podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne. W przypadku wnioskodawcy, jako zatrudnionego za granicą, składkę taką stanowi kwota zadeklarowana przez zakład pracy, nie niższa od przeciętnego wynagrodzenia; wnioskodawca wyraził zgodę, aby było to 212,5%. Jest to wysokość składki, a nie podstawa wymiaru emerytury.

Sąd Najwyższy podziela zatem w całej rozciągłości wywody Sądu drugiej instancji i nie dopatruje się w wyroku tego Sądu naruszenia prawa materialnego. Stanowisko Sądu Apelacyjnego oparte jest też na wynikającym z dokumentów płacowych stanie faktycznym, który wobec braku zarzutu naruszenia prawa procesowego jest dla Sądu Najwyższego wiążący.

Tym samym Sąd Najwyższy nie znalazł usprawiedliwionych podstaw do uwzględnienia kasacji i w oparciu o art. 393¹² KPC orzekł jak w sentencji wyroku.

=====